

Ang Sulat para sa mga Hebreo

Chapter 1

Ang Pulong sang Dios Paagi sa Iya Anak

¹ Sang una nga panahon, madamo gid nga beses nga naghambal ang Dios sa aton mga katigulangan sa nagkalain-lain nga paagi, paagi sa mga propeta. ² Pero sa sining ulihi nga mga inadlaw, naghambal siya sa aton paagi sa iya Anak. Paagi sa iya, ginhimo sang Dios ang bug-os nga kalibutan, kag siya man ang iya ginpili nga mangin tag-iya sang tanan nga mga butang. ³ Sa iya mismo makita ang gahom sang Dios nga nagasilak, kag kon ano ang Dios amo man siya. Siya amo ang nagabuot sang tanan nga mga butang sa bug-os nga kalibutan paagi sa iya makagagahom nga pulong. Pagkatapos nga nalimpyuhan niya kita sa aton mga sala, nagpungko siya didto sa langit, sa tuo sang Makagagahom nga Dios.

Mas Labaw ang Anak sang Dios sang sa mga Anghel

⁴ Gani mas labaw ang Anak sang Dios kag mas halangdon ang iya ngalan sang sa mga anghel. ⁵ Kay wala gid sing anghel nga ginsilingan sang Dios nga,

“Ikaw ang akon Anak,

kag karon ipakilala ko nga ako ang imo Amay.”

Kag wala man nagsiling *ang Dios parte sa bisan kay sin-o nga anghel* nga,

“Ako mangin iya Amay,

kag siya mangin akon Anak.”

⁶ Kag sang buot na ipadala sang Dios ang iya bugtong nga Anak diri sa kalibutan, nagsiling man siya nga,

“Ang tanan nga mga anghel sang Dios dapat magsimba sa iya.”

⁷ Amo ini ang ginsiling sang Dios parte sa mga anghel,

“Ang mga anghel akon lang mga suluguon, kag puwede ko sila nga himuon nga pareho sa hangin ukon pareho sa kalayo nga nagadabdab kon gusto ko.”

⁸ Pero kon parte sa iya Anak, nagsiling siya,

“Ang imo ginharian, O Dios, wala gid sing katapusan, kag matarong ang imo pagdumala sa imo ginharian.

⁹ Nalipay ikaw sa mga nagahimo sang matarong,

pero naugot ka sa nagahimo sang malain.

Gani ginpili ikaw sang Dios, nga imo Dios,

kag ginhatagan ikaw sang kalipay nga labaw sang sa ginhatag niya sa imo mga kaupanan.”

¹⁰ Kag *nagsiling pa gid siya sa iya Anak*,

“Ikaw, Ginoo, amo ang naghimo sang kalibutan,

kag ang langit ginhimo man sang imo mga kamot.

¹¹ Ang tanan nga ini magakalawala,

pero ikaw magapadayon sa gihapon.

Ang tanan magagabok pareho sa mga bayo.

¹² Kag pareho man sa mga bayo, piuron mo ini tanan kag ilisan mo dayon.

Pero ikaw iya amo lang sa gihapon, wala nagatigulang kag wala sing kamatayon.”

¹³ Halin pa sang una, wala gid sing anghel nga ginsilingan sang Dios nga,

“Pungko ka sa akon tuo,

hasta mapaampo ko sa imo ang imo mga kaaway.”

¹⁴ Ti, indi bala ang mga anghel mga espiritu lang nga ginasugo sang Dios nga magbulig sa mga tawo nga magabaton sang kaluwasan?

Chapter 2

Ang Kaluwasan

¹ Gani kinahanglan gid naton nga tipigan sing maayo ang *mga kamatuoran* nga aton nabatian agod indi kita magtalang. ² Hunahunaa bala ninyo; ang Kasuguan nga ginpadala paagi sa mga anghel napamatud-an nga matuod gid, kag ang kada isa nga wala nagsunod ukon wala nagtuman sini ginsilutan suno sa iya nahimo nga sala. ³ Gani indi gid kita makaluwas *sa silot* kon indi ta pagsapakon karon ining kaluwasan nga wala gid sing kapareho. Ang Ginoo mismo amo ang una nga nagbantala sang sini nga kaluwasan, kag ginpamatud-an ini sa aton sang mga tawo nga nakabati sa iya. ⁴ Kag ginpamatud-an pa gid ini sang Dios paagi sa nagkalain-lain nga mga milagro kag makatilingala nga mga butang, kag sa nagkalain-lain nga mga abilidad nga iya ginpanagtag paagi sa Espiritu Santo suno sa iya gusto.

Nag-abot ang Kaluwasan Paagi kay Cristo

⁵ Karon, kon parte sa palaabuton nga kalibutan nga ginasing namon, indi ang mga anghel ang ibutang sang Dios nga magadumala; ⁶ tungod kay amo ini ang nakasulat sa Kasulatan,

“*O Dios*, ano gid bala ang tawo nga indi mo gid malipatan?

Ahaw tawo man lang siya, ngaa ginadumdom mo gid?

⁷ Sa malip-ot nga tion ginhimo mo siya nga mas manubo sang sa mga anghel.

Pero ginpadunggan mo siya nga pareho sa hari,

⁸ kag ginpasakop mo sa iya ang tanan nga mga butang.”

Ang ginasing sang Kasulatan nga sakop sang tawo ang tanan nga mga butang nagakahulugan nga magaabot ang adlaw nga wala gid sing butang nga indi ipasakop sa tawo. Pero sa karon nahibalan ta nga indi pa sakop sang tawo ang tanan nga mga butang. ⁹ Pero kon parte kay Jesus, nahibalan ta nga sa malip-ot nga tion ginhimo siya sang Dios nga mas manubo sang sa mga anghel, agod paagi sa bugay sang Dios, mapatay siya para sa tanan nga mga tawo. Kag karon ginpadunggan siya bilang hari tungod sa iya gin-antos nga kamatayon. ¹⁰ Ginhimo sang Dios ang tanan nga butang, kag ginhimo niya ini para sa iya kaugalingon. Gani bagay gid lang nga magtugot siya nga mag-antos si Jesus, agod maagihan niya ang tanan nga dapat niya agihan, kag agod madamo nga mga tawo ang mangin iya mga anak nga iya padunggan. Kay si Jesus mismo amo ang ginhalinan sang ila kaluwasan.

¹¹ Si Jesus ang naglimpyo sa aton mga sala. Kag ang iya Amay amo man ang aton Amay. Amo ina nga wala siya nahuya magtawag sa aton nga iya mga utod. ¹² Amo ini ang iya ginsiling *sa iya Amay*,

“Ipakilala ko ikaw sa akon mga utod;

kag magakanta ako sang pagdayaw sa imo sa tunga sang tanan nga nagasimba sa imo.”

¹³ Kag nagsiling pa siya,

“Magasalig gid ako sa Dios.”

Kag nagsiling pa gid siya,

“Yari ako kaupod sang mga anak sang Dios nga iya ginhatag sa akon.”

¹⁴ Kag tungod nga ang ginatawag niya nga mga anak sang Dios mga tawo nga may lawas kag dugo, si Jesus mismo nagpakatawo man *agod ihalad niya ang iya kaugalingon para sa ila, kay* paagi sa iya kamatayon mapierde niya si Satanas nga amo ang ginahalinan sang kamatayon sang mga tawo. ¹⁵ Sa amo nga paagi ginluwas niya sila nga nangin ulipon sa kahadlok sa bug-os nila nga kabuhi tungod sang ila kahadlok sa kamatayon. ¹⁶ Gani maathag gid nga indi ang mga anghel ang ginabuligan ni Jesus, kundi ang mga kaliwat ni Abraham. ¹⁷ Amo ina nga kinahanglan gid nga mangin tawo si Jesus nga pareho gid sa iya mga utod sa tanan nga bagay, agod mangin ila siya nga pangulo nga pari nga maluluy-on kag masaligan, nga makahalad sa Dios para mapatawad ang mga tawo sa ila mga sala. ¹⁸ Siya mismo nakaagi sang mga pag-antos sang siya ginsulay, gani sarang gid siya makabulig sa mga tawo nga ginasulay.

Chapter 3

Mas Labaw si Jesus sang sa kay Moises

¹ Gani mga utod ko nga mga katawhan sang Dios, kag kapareho ko nga mga gintawag sang Dios nga mangin kaupod niya sa langit, dumduma ninyo si Jesus. Siya ang apostol kag pangulo nga pari sang aton ginapatihan.^a ² Ginsunod niya ang mga ginsugo sang Dios sa iya, pareho bala kay Moises nga nagsunod man sa mga ginsugo sang Dios sa iya pagdumala sa pamilya sang Dios. ³ Pero ginakabig sang Dios si Jesus nga mas labaw sang sa kay Moises, tungod kay kon sa balay pa, mas may dungog ang naghimo sang balay kay sa balay mismo. ⁴ Kay nahibaluan ta nga kon may balay, may nagpatindog sini, kag ang naghimo sang tanan nga butang wala sing iban kundi ang Dios. ⁵ Bilang alagad sang Dios, masaligan si Moises sa iya pag-asikaso sa pamilya sang Dios. Kag ang mga butang nga iya ginhimo landong sang mga butang nga magakalatabo sa palaabuton. ⁶ Pero si Cristo iya masaligan bilang Anak nga gintugyanan sang pamilya sang Dios. Kag kita ang pamilya sang Dios, kon nagapadayon kita nga matutom sa aton paglaom nga aton ginapabugal.

Ang Kapahuwayan para sa mga Anak sang Dios

⁷ Gani pareho sang ginasing sang Espiritu Santo,

“Kon mabatian ninyo karon ang tingog sang Dios,

⁸ indi pagpatig-aha ang inyo tagipusuon

pareho sang ginhimo sang inyo mga katigulangan sang una.

Kay sang didto sila sa kamingawan

ginkontra nila kag ginsulay ang Dios.

⁹ *Kay nagsiling ang Dios,*

‘Bisan nakita na nila ang akon ginhimo sa sulod sang 40 ka tuig,

ginsulay pa nila ako kon hasta diin gid ang akon pag-antos *sa ila ginhimo nga malain.*

---

^a 1 Siya ang apostol kag pangulo nga pari sang aton ginapatihan: *ang buot silingon*, ang kamatuoran nga aton ginapatihan ginpahayag ni Jesus bilang pinadala sang Dios, kag naangkong ta ini nga kamatuoran tungod sa ginhimo niya nga pagpatunga sa aton kag sa Dios.

¹⁰Gani naakig gid ako sa ila.

Kag nagsiling ako nga permi gid sila nagatalang,

kag indi gid sila magsunod sa akon ginatudlo sa ila. ¹¹Sa akon kaakig nagpanumpa ako nga indi gid nila mabaton ang kapahuwayan nga halin sa akon.’ ”

¹²Mga utod *ko kay Cristo*, mag-andam kamo nga wala sing malain sa inyo tagipusuon nga amo ang magapaluya sang inyo pagtuo hasta nga makapalayo kamo sa buhi nga Dios. ¹³Ang inyo himuon, magpadumdumanay kamo adlaw-adlaw samtang may tiyempo pa, agod indi kamo mapatalang sang sala nga makapatig-a sang inyo tagipusuon. ¹⁴Kay kita kaupod ni Cristo kon ginahuptan ta sing malig-on ang aton pagsalig sa iya hasta sa katapusan. ¹⁵Indi bala nagasiling ang Kasulatan nga,

“Kon mabatian ninyo karon ang tingog sang Dios,

indi pagpatig-aha ang inyo mga tagipusuon pareho sang ginhimo sang inyo mga katigulangan sang una sang ginkontra nila ang Dios.”

¹⁶Sin-o bala nga mga tawo ang nakabati sadto sang tingog sang Dios pero nagkontra sa iya? Indi bala ang tanan nga ginpangunahan ni Moises paguwa sa Egipto? ¹⁷Kag sin-o bala ang naakigan sang Dios sa sulod sang 40 ka tuig? Indi bala ang mga tawo nga nagpakasala kag nagkalamatay didto sa kamingawan? ¹⁸Kag sin-o bala ang gintumod sang Dios sa iya pagpanumpa nga indi gid sila makabaton sang kapahuwayan nga halin sa iya? Indi bala ang mga tawo nga wala nagsunod sa iya? ¹⁹Gani maathag sa aton nga wala sila nakabaton sang kapahuwayan tungod kay wala sila nagtuo sa Dios.

Chapter 4

¹*Pero bisan amo yadto ang natabo sa ila*, nagapabilin gihapon ang promisa sang Dios nga sarang kita makabaton sang kapahuwayan nga halin sa iya. Gani mag-andam gid kita kay basi kon may yara sa aton nga indi makabaton sini. ²Kay nakabati man kita sang Maayong Balita pareho sa ila. Pero wala nila napusli ang ila nabatian tungod kay wala sila nagtuo. ³Kita nga nagatuo amo ang makabaton sang kapahuwayan nga halin sa Dios. *Pero ang wala nagatuo indi makabaton sini, tungod kay nagsiling ang Dios,*

“Sa akon kaakig nagpanumpa ako nga indi gid nila mabaton ang kapahuwayan nga halin sa akon.”

Wala ini nagakahulugan nga ang kapahuwayan wala pa, tungod kay ang matuod, may yara na nga kapahuwayan halin pa sang iya paghimo sang kalibutan. ⁴Indi bala nga amo ini ang ginasiling sang Kasulatan parte sa ikapito nga adlaw: “Kag sa ikapito nga adlaw nagpahuway ang Dios sa tanan niya nga mga obra.” ⁵Kag sa liwat nagasiling diri nga, “Indi gid nila mabaton ang kapahuwayan nga halin sa akon.” ⁶Maathag nga gintuyo sang Dios nga may makabaton sang sadto nga kapahuwayan, pero ang mga nakabati sang una sang Maayong Balita wala nakabaton sini tungod kay wala sila nagsunod sa Dios. ⁷Gani nagahatag pa gid ang Dios sing kahigayunan karon nga adlaw tungod kay pagkaligad sang madamo nga mga tinuig naghambal siya paagi kay David, pareho sang nasambit na,

“Kon mabatian ninyo karon ang tingog sang Dios,

indi pagpatig-aha ang inyo tagipusuon.”

⁸Kay kon matuod nga nadala ni Josue ang mga tawo sang una sa kapahuwayan, wala na kuntani naghambal ang Dios nga may iban pa gid nga adlaw nga hatagan niya ang mga tawo sang kapahuwayan. ⁹Gani may kapahuwayan pa gid nga ginatigana ang Dios para sa iya mga tawo, *kag ini nga kapahuwayan pareho sang pagpahuway sang Dios sa ikapito nga adlaw.* ¹⁰Kay ang bisan sin-o nga makabaton sang kapahuwayan nga halin sa Dios makapahuway na sa iya mga obra, pareho sa Dios nga nagpahuway

pagkatapos nga nahimo niya ang tanan.¹¹ Gani tinguhaan ta gid nga mabaton ang ini nga kapahuwayan. Indi gid kita magsunod sa mga tawo sang una nga wala nagsunod sa Dios, kay basi bala kon indi man kita makabaton.

¹² Kay ang pulong sang Dios buhi kag gamhanan, kag mas matalom pa sa espada nga duha ang sulab. Nagadulot ini hasta sa kalag kag sa espiritu, kag hasta sa mga lualutahan kag sa utok sang mga tul-an. Nahibaluan niya ang mga butang nga ginahunahuna kag ginahandom sang mga tawo.¹³ Wala gid sing may makapanago sa Dios; makita niya ang tanan kag hayag gid sa iya panulok, kag sa iya kita magapanabat.

Si Jesus ang aton Pangulo nga Pari

¹⁴ Gani huptan gid naton ang aton ginapatihan, tungod kay may pinasahi kita nga pangulo nga pari nga nagsulod na didto sa langit. Kag ini wala sing iban kundi si Jesus nga Anak sang Dios.¹⁵ Ang aton pangulo nga pari nagabatyang man sang aton mga kaluyahon, kay ang tanan nga mga pagsulay nga nagaabot sa aton naagihan man niya, pero wala gid siya nakasala.¹⁶ Gani indi kita magkatahap nga magpalapit sa trono sang Dios nga maluluy-on, agod mabaton ta ang kaluoy kag bulig sa oras nga kinahanglan naton.

Chapter 5

¹ Ang kada pangulo nga pari ginpili halin sa mga tawo agod mag-alagad sa Dios para sa ila. Responsibilidad niya ang paghalad sa Dios sang mga sapat kag sang iban pa nga mga halad para sa kapatawaran sang mga sala.² Ang pangulo nga pari tawo man lang nga maluya pareho sa aton. Gani may pasunaid siya sa mga tawo nga wala nakahibalo nga nagakasala sila.³ Kag tungod kay siya mismo nagakasala man, kinahanglan nga maghalad man siya para sa iya kaugalingon nga mga sala, kag indi lang para sa mga sala sang mga tawo.⁴ May dungog bilang pangulo nga pari. Pero wala sing may makapili sang iya kaugalingon para mangin pangulo nga pari. Kay ang Dios amo ang nagapili kon sin-o ang mangin pangulo nga pari. Pareho bala kay Aaron sang una, *ang Dios amo ang nagpili sa iya*.⁵ Kag pareho man kay Cristo, indi siya ang nagpadungog sang iya kaugalingon nga mangin pangulo nga pari, kundi ang Dios. Kay nagsiling ang Dios sa iya,

“Ikaw ang akon Anak, kag karon ipakilala ko nga ako ang imo Amay.”

⁶ Kag may ginsiling man siya sa iban nga bahin sang Kasulatan nga,

“Pari ikaw sa wala sing katapusan, pareho sang pagkapari ni Melquisedec.”

⁷ Sang diri pa si Jesus sa kalibutan, nagapangamuyo siya kag nagahibi gid nga nagapakitluoy sa Dios nga sarang makaluwas sa iya sa kamatayon. Kag tungod kay siya mapainubuson kag matinumanon, ginsabat sang Dios ang iya pagpangamuyo.⁸ Kag bisan Anak siya *mismo sang Dios*, natun-an niya ang pagkamatinanon paagi sa mga pag-antos nga iya naagihan.⁹ Pagkatapos nga naagihan niya ang tanan nga dapat niya agihan, nangin manluluwas siya sang tanan nga nagatuman sa iya, agod hasta kon san-o, hilway na sila *sa silot nga para sa ila mga sala*.¹⁰ Kag ginhimo siya sang Dios nga pangulo nga pari pareho sang pagkapari ni Melquisedec.

Pagpaandam Parte sa Pagbiya sa Pagtuo

¹¹ Madamo pa kuntani ang amon inugsugid sa inyo parte sa pagkapari ni Melquisedec kag ni Jesus, ugaling mabudlay ipaathag sa inyo tungod kay mabudlay kamo paintiendihon.¹² Dapat kuntani mga manunudlo na kamo kay dugay na kamo nga nagtuo, pero hasta karon kinahanglan pa gid kamo nga tudluan sang mga nahauna nga mga pagtulun-an parte sa pulong sang Dios. *Pareho gihapon kamo sa mga lapsag nga nagakinahanglan sang gatas tungod kay indi pa kamo makakaon sang matig-a nga mga pagkaon*.¹³ Ang mga nagakabuhi sa gatas mga lapsag nga wala sing kalibutan kon ano ang maayo kag

malain. ¹⁴ Pero ang matig-a nga mga pagkaon para sa mga hamtong nga nakahibalo na kon ano ang maayo kag malain.

Chapter 6

¹ Gani *tungod kay dugay na kita nga nagatuo*, kinahanglan bayaan ta na inang mga nahauna nga mga pagpanudlo parte kay Cristo, kag magpadayon kita sa madalom nga mga pagpanudlo. Indi ta na pagbalik-balikon ang parte sa paghinulsol kag pagbiya sa wala sing pulos nga mga buhat kag ang parte sa pagtuo sa Dios, ² ang mga pagpanudlo parte sa pagbautiso, parte sa pagtungtong sang kamot sa ulo, sa pagbanhaw sang mga patay, kag sa paghukom *sang Dios sa kada tawo kon ano ang iya mangin kahimtangan* sa wala sing katapusan. ³ Ang aton himuon, kon itugot sang Dios, magpadayon kita sa pagtuon sang madalom nga mga pagpanudlo ⁴⁻⁶ *agod indi kita makabiya sa iya*. Kay kon ang tawo magbiya sa Dios, indi na gid mahimo nga mapahinulsol siya kag mapabalik liwat sa Dios. Nasanagan na ang iya hunahuna, nakaambit na siya sang pagpakamaayo nga halin sa Dios, nakabaton na sang Espiritu Santo, nakatilaw na sang mga pagpakamaayo nga halin sa pulong sang Dios, kag nabatyagan pa niya ang gahom nga ipakita gid sa palaabuton nga mga inadlaw. Pagkatapos kon magbiya pa siya sa Dios, indi na gid mahimo nga mapahinulsol siya kag mapabalik liwat sa Dios, tungod kay pareho lang nga ginalansang niya liwat sa krus kag ginapakahuy-an ang Anak sang Dios.

⁷ Ang aton halimbawa pareho sa duta nga ginapakamaayo sang Dios kon pagkatapos nga maulanang permi nagapatubo sang mga tanom nga mapuslan sang nagapangabudlay sini. ⁸ Pero kon ang nagatubo puro lang tunokon nga hilamon, ti wala ina sing pulos; gani sumpaon na lang sang Dios, kag sa ulihi sunugon.

⁹ Mga hinigugma, bisan nagahambal kami pareho sini sa inyo, nasiguro namon nga maayo ang inyo kahimtangan kon parte sa inyo kaluwasan. ¹⁰ Matarong ang Dios, kag indi mahimo nga malimtan niya ang inyo maayo nga mga binuhatan kag ang inyo gugma sa iya nga inyo ginpakita kag padayon nga ginapakita paagi sa inyo pagbulig sa *inyo kapareho nga mga katawhan sang Dios*. ¹¹ Gusto namon nga ang kada isa sa inyo magpadayon nga matutum sa inyo paglaom sa Dios hasta sa katapusan, agod mabaton ninyo ang inyo ginalauman. ¹² Indi kamo magtinamad, kundi sunda ninyo ang mga tawo nga paagi sa ila pagtuo kag pagkamainantuson nagabaton sang mga promisa sang Dios.

Matuod gid ang Promisa sang Dios

¹³ Tan-awa bala ninyo si Abraham: sang magpromisa ang Dios sa iya, wala naggamit ang Dios sang iban nga ngalan agod pamatud-an niya ang iya promisa kundi gin-gamit niya ang iya kaugalingon nga ngalan tungod kay wala na sing may makalabaw pa sa iya. ¹⁴ Nagsiling siya, “Ginapromisa ko nga pakamaayuhon ko gid ikaw kag padamuon ko gid ang imo kaliwat.” ¹⁵ Karon, naghulat si Abraham nga mapainulubon, gani nabaton niya ang ginpromisa sang Dios. ¹⁶ Nagapanumpa ang tawo sa *ngalan sang Dios nga mas labaw pa sa iya agod patihan siya kag para wala na sing madamo pa nga sugilanon*. ¹⁷ Amo man ang ginhimo sang Dios sang una sa mga tawo nga iya ginpromisahan. Ginpakita niya sa ila paagi sa iya pagsumpa nga tumanon gid niya ang iya ginpromisa. ¹⁸ Kag ang duha nga ini ka butang, *ang promisa kag ang sumpa*, indi gid magbalhin, kay indi gid mahimo nga magbutig ang Dios. Gani kita nga nakadangop na sa iya may malig-on na gid nga paglaom nga himuon gid niya ang iya ginpromisa sa aton. ¹⁹ Ang ini nga paglaom amo ang nagahatag sing kasiguruhan sa aton kabuhi, kay nagaabot ini mismo sa Labing Balaan nga Lugar ²⁰ nga sa diin didto si Jesus nga nag-una para sa aton. Siya ang aton wala sing katapusan nga pangulo nga pari pareho sang pagkapari ni Melquisedec.

Chapter 7

Ang Pari nga si Melquisedec

¹ Si Melquisedec hari sang una sang Salem kag pari sang Labing Mataas nga Dios. Samtang nagapauli na si Abraham halin sa pagpakig-away sa mga hari nga iya ginpamatay, ginsugata siya ni Melquisedec kag ginbendisyunan. ² Pagkatapos, ginhatag ni Abraham kay Melquisedec ang ikanapulo sang tanan *nga mga butang nga iya nakuha sa inaway*. Ang kahulugan sang ngalan nga Melquisedec, “Hari sang Pagkamatarong.” Kag tungod kay hari siya sang Salem,^a nagakahulugan man ini nga siya “Hari sang Kalinong.” ³ Wala gid sing kasulatan nga nagasiling kon sin-o ang iya amay kag iloy ukon ang iya mga katigulangan. Kag wala man sing kasulatan nga nagasugid parte sa iya pagkatawo ukon kamatayon. Pareho siya sa Anak sang Dios; ang iya pagkapari wala sing katapusan.

⁴ Hunahunaa bala ninyo kon ano kagamhanan si Melquisedec. Kay bisan gani si Abraham nga amo ang nagpundar sang aton nasyon naghatag sa iya sang ikanapulo nga bahin sang tanan nga iya nakuha sa inaway. ⁵ Kon parte sa mga pari *nga Judio* nga mga kaliwat ni Levi, suno sa Kasuguan *nga ginbilin sa ila ni Moises*, para sa ila ang ikanapulo nga bahin sang pagkabutang sang ila kapareho nga mga Judio, bisan matuod nga sila tanan pareho nga mga kaliwat ni Abraham. ⁶ Pero si Melquisedec, bisan indi siya kaliwat ni Levi, ginhatagan ni Abraham sang iya ikanapulo. Kag si Melquisedec pa ang nagbendisyon kay Abraham, bisan pa nga si Abraham amo ang ginpromisahan sang Dios. ⁷ Kag nahibaluan ta nga ang nagabendisyon mas mataas kaysa ginabendisyunan. ⁸ Kon parte sa mga pari nga mga kaliwat ni Levi nga nagabaton sang ikanapulo, mga tawo man lang sila nga may kamatayon. Pero nagapamatuod ang Kasulatan nga si Melquisedec nga ginhatagan ni Abraham sang iya ikanapulo buhi sa gihapon. ⁹ Kag makasiling kita nga bisan si Levi, nga *ang iya mga kaliwat* amo ang nagabaton sang ikanapulo, naghatag man sang iya ikanapulo kay Melquisedec paagi kay Abraham; ¹⁰ kay makasiling kita nga si Levi didto sa lawas ni Abraham sang paghatag ni Abraham sang iya ikanapulo kay Melquisedec.

¹¹ Karon, nahibaluan ta nga sang paghatag sang Dios sang Kasuguan sa mga Judio, may kaangtanan diri ang pagkapari sa linya ni Levi. Kon puwede nga mangin matarong ang mga tawo paagi sa ginahimo sang mga pari, indi na kuntani kinahanglan ang iban pa nga pari pareho sang pagkapari ni Melquisedec, nga indi pareho sang pagkapari ni Aaron. ¹² Pero kon ilisan ang pagkapari, kinahanglan nga ilisan man ang Kasuguan. ^{13,14} Ang aton Ginoong *Jesus* amo ang ginatumod nga gin-ilis sa daan nga mga pari. Indi siya kaliwat ni Levi kundi kaliwat ni Juda. Siya lang gid ang nangin pari nga kaliwat ni Juda. Kay sang paghambal ni Moises kon sin-o sila ang mangin mga pari, wala gid siya sing may ginsambit parte sa tribo ni Juda.

May Isa ka Pari nga Pareho kay Melquisedec

¹⁵ Maathag gid nga gin-ilisan na ang mga pari nga mga kaliwat ni Levi, tungod kay may iban na karon nga pari nga pareho kay Melquisedec. ¹⁶ Nangin pari siya indi tungod sa kaliwat nga suno sa Kasuguan, kundi tungod sa iya gamhanan nga kabuhi nga wala sing katapusan. ¹⁷ Kay nagasiling ang Kasulatan parte sa iya, “Pari ikaw sa wala sing katapusan, pareho sang pagkapari ni Melquisedec.” ¹⁸ Gani ang daan nga Kasuguan gin-ilisan na sang Dios tungod kay wala ini sing pulos kag indi makabulig sa aton. ¹⁹ Kay indi mahimo nga makabig kita nga matarong sa panulok sang Dios paagi sa aton pagsunod sa Kasuguan. Amo ina nga ginhatagan kita karon sang mas maayo kag masaligan nga paagi, kag paagi sini makapalapit na kita sa Dios.

²⁰ Ining bag-o nga paagi mas maayo kag masaligan tungod kay sang paghimo sang Dios sa mga kaliwat ni Levi nga mangin mga pari wala gid siya nagpanumpa. ²¹ Pero sang paghimo sang Dios kay Jesus nga mangin pari nagpanumpa siya. *Kay may nakasulat sa Kasulatan nga nagasiling,*

^a 3 Salem: *ang ini nga pulong may kaangtanan sa Hebreo nga pulong nga “shalom,” nga ang buot silingon, “kalinong.”*

“Nagapanumpa ang Ginoo,
nga pari ikaw sa wala sing katapusan.
Kag indi gid magbaylo ang iya hunahuna.”

²² Gani si Jesus ang garantiya sang mas maayo nga kasugtanan *sang Dios sa iya mga katawhan*.

²³ Sang una madamo ang mga pari tungod kay kon mapatay ang isa mabulos naman ang isa agod makapadayon ang ila obra bilang mga pari. ²⁴ Pero si Jesus wala sing kamatayon, amo ina nga ang iya obra bilang pari wala ginasylo sa iban. ²⁵ Gani sarang niya maluwas sa bisan ano nga oras ang bisan sin-o nga tawo nga magpalapit sa Dios paagi sa iya. Kay buhi siya sa wala sing katapusan sa pagpakitluoy *sa Dios* para sa ila.

²⁶ Gani si Jesus amo gid ang pangulo nga pari nga aton kinahanglan. Balaan siya; wala gid siya naghimo sing malain kag wala gid sing sayop sa iya kabuhi. Ginpain siya sa mga tawo nga makasasala kag gindala sa ibabaw pa sang mga langit. ²⁷ Indi siya pareho sang iban nga pangulo nga mga pari nga kinahanglan maghalad adlaw-adlaw, premiro para sa ila kaugalingon nga sala, pagkatapos para sa mga sala sang mga tawo. Pero si Jesus iya kaisa lang gid naghilad. Ginhalad niya ang iya kaugalingon *didto sa krus* kag wala na niya ginliwat-liwat pa. ²⁸ Ang mga tawo nga ginhimo nga pangulo nga mga pari suno sa Kasuguan *ni Moises* mga tawo man lang nga nagakasala. Pero suno sa sinumpaan sang Dios, nga iya ginhambal pagkatapos sang Kasuguan, ang *iya* Anak mismo amo ang iya ginpili *nga mangin pangulo nga pari*. Kay natapos na niya ang katuyuan sang Dios nga magapadayon hasta san-o.

Chapter 8

Si Jesus amo ang aton Pangulo nga Pari

¹ Amo ini ang buot namon silingon sang amon ginahambal: nga kita karon may pangulo na nga pari nga nagapungko sa tuo sang trono sang Makagagahom nga Dios sa langit. ² Nagaalagad siya mismo didto sa Labing Balaan nga Lugar bilang pangulo nga pari. Indi tawo ang naghimo sang sina nga lugar kundi ang Ginoo mismo. ³ Ang kada pangulo nga pari ginapili nga maghalad sa Dios sang mga halad nga mga sapat kag iban pa nga mga halad. Gani ang aton pangulo nga pari dapat may ihalad man. ⁴ Kon diri pa siya sa duta, indi mahimo nga mangin pari siya, kay halin pa sang una may mga pari na diri nga nagahalad suno sa Kasuguan. ⁵ Ang ila ginahimo nga mga paghalad landong lang sang mga butang nga ginahimo didto sa langit. Nahibaluan ta ini tungod kay sadtong ipatindog na ni Moises ang tolda nga simbahan nagsiling ang Dios sa iya, “Kinahanglan nga sundon mo ang akon ginpakita sa imo didto sa bukid.” ⁶ Pero sa matuod lang, ang obra ni Jesus bilang pangulo nga pari mas maayo sang sa obra sang ato nga mga pari. Kag ang bag-o nga kasugtanan karon nga iya ginpatigayon mas maayo pa kon ikomparar sa una nga kasugtanan. Tungod kay ang bag-o nga kasugtanan ginabasi sa mas maayo pa nga mga promisa sang Dios.

⁷ Kon wala sing kakulangan ang una nga kasugtanan indi na kuntani kinahanglan nga ilisan. ⁸ Pero nakita sang Dios ang kakulangan sang mga tawo nga nagsunod sa una nga kasugtanan. Gani nagsiling siya,

“Magaabot ang adlaw nga mahimo ako sang bag-o nga kasugtanan sa mga taga-Israel kag sa mga taga-Juda,

⁹ *kag ini* indi na pareho sang una nga kasugtanan nga akon ginhatag sa ila mga katigulangan sadtong gintuytuyan ko sila paguwa sa Egipto.

Wala nila pagsunda ang una nga kasugtanan nga ginhatag ko sa ila.

Amo yadto nga ginpabay-an ko na lang sila.”

¹⁰ Nagsiling pa gid ang Ginoo,

“Ang bag-o nga kasugtanan nga akon ihatag sa mga taga-Israel sa palaabuton nga mga inadlaw amo ini: Ibutang ko ang akon mga sugo sa ila hunahuna, kag isulat ko ini sa ila tagipusuon.

Ako ang ila mangin Dios, kag sila mangin akon mga tawo.

¹¹Wala na sing may magsiling pa sa iya kasimanwa ukon sa iya utod nga dapat kilalahon niya ang Ginoo.

Tungod kay sila tanan magakilala sa akon, halin sa labing kubos hasta sa labing dungganon.

¹²Kay patawaron ko sila sa ila mga malain nga nahimo, kag indi ko na pagdumdumon ang ila mga sala.”

¹³Kag tungod kay nagsiling ang Dios nga may bag-o na nga kasugtanan, maathag nga ang una nga kasugtanan daan na, kag ang bisan ano nga daan na kag wala na ginagamit, madula na lang.

Chapter 9

Ang Pagsimba Diri sa Duta kag Didto sa Langit

¹Ang una nga kasugtanan may mga pagsulundan parte sa pagsimba kag may simbahan nga ginhimo sang mga tawo. ²Ato nga tolda nga simbahan nga ila ginpatindog *may duha ka kuwarto*. Ang una nga kuwarto ginatawag nga Balaan nga Lugar. Didto nakabutang ang suga, ang lamisa, kag ang mga tinapay nga ginhalad sa Dios. ³Ang ikaduha nga kuwarto nga sa likod sang kurtina amo ang ginatawag nga Labing Balaan nga Lugar. ⁴Didto nakabutang ang bulawan nga altar nga ginasunugan sang insenso, kag ang kaban sang kasugtanan nga nahaklapan man sang bulawan. Didto nakasulod ang bulawan nga tibod nga may sulod nga manna, kag ang baston ni Aaron nga nagpanalingsing, pati ang malapad nga mga bato nga ginsulatan sang mga sugo sang Dios. ⁵Didto sa ibabaw sang kaban may mga ginatawag nga kerubin nga nagapakilala nga didto ang Dios. Ang pakpak sang kerubin nagahumlad sa ibabaw sang lugar nga ginapasayluhan sang Dios sang mga sala sang mga tawo. Ugaling sa karon indi namon ini tanan mapaathag sa inyo. ⁶Pero amo ina ang hitsura sang sulod sang tolda nga ila ginasimbahan. Kag adlaw-adlaw gid ang sulod sang mga pari sa una nga kuwarto agod himuon ang ila katungdanan. ⁷Pero sa Labing Balaan nga Lugar, ang pangulo gid lang nga pari ang puwede makasulod kag kaisa gid lang sa kada tuig. Kag kon magsulod siya didto nagadala gid siya sang dugo nga inughalad sa Dios para sa iya kaugalingon nga mga sala kag para sa mga sala sang mga tawo nga ila nahimo nga wala nila nahibalui. ⁸Paagi sa ila mga ginahimo nga ina, ginatudlo sa aton sang Espiritu Santo nga ang ordinaryo nga mga tawo indi gid makasulod sa Labing Balaan nga Lugar samtang nagatindog pa ang daan nga tolda nga simbahan. ⁹Ini nga simbahan larawan lang para sa aton panahon karon. Tungod kay ang matuod, ang tanan nga ginadala didto pati ang mga sapat nga ginahalad sa Dios indi gid makalimpyo sang konsensya sang mga nagasimba sa sadto nga paagi. ¹⁰Ang mga butang nga ila ginahimo puro lang parte sa mga kalan-on kag ilimnon kag parte sa mga pagpanhugas. Ina nga mga regulasyon nga pangguwa lang hasta lang gid sa oras nga bag-uhon sang Dios ang tanan.

¹¹Pero karon nag-abot na si Cristo nga aton pangulo nga pari sa bag-o nga paagi nga mas maayo pa sang sa daan. Nagsulod siya sa tolda nga mas maayo kag wala kakulangan. Indi tawo ang naghimo sina kag wala diri sa sining kalibutan. ¹²Kaisa gid lang naghalad si Cristo sa Labing Balaan nga Lugar kag wala na magliwat-liwat. Indi dugo sang mga kanding kag sang mga tinday nga baka ang iya dala nga inughalad kundi ang iya dugo mismo. Kag tungod sa iya dugo gintubos niya kita agod hasta kon san-o indi na kita pagsilutan tungod sa aton mga sala. ¹³Suno sa Kasuguan, kon ang tawo mahigkuan tungod kay nagpalapit siya sa patay nga tawo, kinahanglan wisikan siya sang dugo sang kanding kag sang turo nga baka kag sang abo sang tinday nga baka nga ginsunog agod mangin limpyo siya sa iya nga pagkahigko. ¹⁴Karon, kon ina gani makalimpyo, mas labi na gid nga makalimpyo ang dugo ni Cristo. Kay paagi sa Espiritu *Santo* nga wala sing katapusan ginhalad ni Cristo sa Dios ang iya kaugalingon bilang halad nga wala gid sing

deperensya sa panulok sang Dios. Ang iya dugo amo ang nagalimpyo sa aton tagipusuon kag hunahuna agod talikdan ta ang mga butang nga wala sing pulos nga aton ginahimo kag alagaran ta na ang Dios nga buhi.

¹⁵ Gani si Cristo amo ang manugpatunga *sa aton kag sa Dios* sa bag-o nga kasugtanan. Kay paagi sa iya kamatayon gintubos niya ang mga tawo nga naglapas sa una nga kasugtanan. Amo ina nga makabaton na ang mga gintawag *sang Dios* sang mga butang nga iya ginpromisa nga mangin ila sa wala sing katapusan.

^{16,17} Ang halimbawa sini pareho sa tawo nga nagpahimo sang testamento parte sa iya ipapanubli kon patay na siya. Samtang buhi pa siya bali-wala lang ina nga testamento, kay ang testamento may ipekto lang kon mapamatud-an nga patay na ang nagpahimo sina. ¹⁸ Amo ina nga bisan ang una nga kasugtanan nagkinahanglan man sang dugo para mapalig-on. ¹⁹ Kay sang pagtudlo ni Moises sa mga tawo sang tanan nga mga sugo sang Kasuguan, nagkuha siya dayon sang dugo sang mga tinday nga baka kag sang mga kanding kag ginsimbugan niya sing tubig. Pagkatapos, ginwisikan niya ang ginsulatan sang Kasuguan kag ang mga tawo. Ang iya gin-gamit nga pangwisik bulbol sang karnero nga ginlugom sa pula kag ginhiogot sa sanga sang isopo. ²⁰ Pagkatapos, nagsiling si Moises sa mga tawo, “Amo ini ang dugo nga nagapalig-on sa kasugtanan nga ginhatag sang Dios nga ginapatuman sa inyo.” ²¹ Kag ginwisikan man niya ang tolda nga simbahan pati ang tanan nga mga galamiton sini sa pagsimba sa Dios. ²² Suno sa Kasuguan, halos tanan nga mga gamit sa pagsimba ginalimpyuhan paagi sa dugo. Kag kon wala sing dugo nga gin-ula *bilang halad sa Dios* wala sing kapatawaran ang sala.

²³ Gani kinahanglan nga limpyuhan sa sina nga paagi ang mga *butang sa ato nga simbahan nga* larawan lang sang mga butang nga didto sa langit. Pero ang mga butang nga didto sa langit nagakinahanglan sing mas maayo pa nga halad. ²⁴ Kay si Cristo wala nagsulod sa balaan nga lugar nga ginhimo sang tawo nga larawan lang sang didto sa langit kundi nagsulod siya sa langit mismo. Kag karon didto siya nagapangatubang sa Dios para sa aton. ²⁵ Ang pangulo nga pari sang mga Judio nagasulod sa Labing Balaan nga Lugar kada tuig nga nagadala sang dugo sang mga sapat. Pero si Cristo kaisa gid lang naghalad sang iya kaugalingon, kag wala na niya ginliwat-liwat pa. ²⁶ Tungod kay kon kinahanglan gid nga liwat-liwatan, ti kapila kuntani siya nag-antos halin pa sang pagtuga sang kalibutan. Pero kaisa gid lang siya nagkadto diri sa kalibutan agod kuhaon ang *aton* mga sala paagi sa iya paghalad sang iya kaugalingon. Ini ginhimo niya sa katapusan sining panahon. ²⁷ Ang tawo kaisa gid lang mapatay, kag pagkatapos hukman na siya sang Dios. ²⁸ Gani si Cristo kaisa gid lang napatay bilang halad agod makuha ang mga sala sang mga tawo. Matuod nga mabalik siya liwat diri sa kalibutan, pero indi sa paghalad liwat agod makuha ang *aton* mga sala, kundi sa pagluwas sang mga tawo nga nagahulat sa iya.

Chapter 10

¹ Ang Kasuguan landong lang sang maayo nga mga butang sa palaabuton. Ang Kasuguan mismo indi makapakamatarong sa mga tawo nga nagapalapit sa Dios paagi sa mga halad nga ginahalad kada tuig. ² Kay kon napatawad na sila paagi sa mga halad, wala na kuntani nila ginadumdom ang ila mga sala, kag indi na kinahanglan nga maghalad pa gid sila. ³ Pero ato nga mga halad nagapadumdom pa gani sa mga tawo kada tuig sang ila mga sala. ⁴ Tungod kay ang matuod, ang dugo sang mga turo nga baka kag sang mga kanding nga ila ginahalad indi gid makakuha sang ila mga sala.

⁵ Amo ina nga sang pagkadto ni Cristo diri sa kalibutan nagsiling siya *sa Dios*,

“Indi mo gusto ang mga sapat nga ginahalad sa imo, kundi ginhimuan mo ako sang lawas nga akon ihalad.

⁶ Kay indi ikaw kontento sa mga sapat nga ila ginasunog kag ginahalad sa altar para sa ila mga sala.

⁷ Gani nagsiling ako sa imo, ‘Yari ako sa pagtuman sang imo kabubut-on, O Dios, suno sa nasulat sa Kasulatan parte sa akon.’ ”

⁸ Premiro nagsiling si Cristo nga indi gusto sang Dios ang nagkalain-lain nga mga halad nga ginahalad sa iya para sa ila mga sala. Ginsiling niya ini bisan matuod nga ini tanan ginahalad suno sa Kasuguan.

⁹ Pagkatapos nagsiling siya *sa Dios* nga, “Yari ako sa pagtuman sang imo kabubut-on.” Gani paagi sini, nahibaluan ta nga gin-ilisan na sang Dios ang daan nga mga paghalad kag ang halad ni Cristo amo ang iya ginbulos. ¹⁰ Kag tungod kay gintuman ni Jesu-Cristo ang kabubut-on sang Dios, ginlimpyuhan niya kita sa aton mga sala. Natabo ini paagi sa iya paghalad sang iya kaugalingon nga lawas sing makaisa gid lang.

¹¹ Ang mga pari adlaw-adlaw gid ang ila serbisyo didto sa simbahan sa paghalad sa Dios. Ugaling ang ila mga halad nga palareho man lang indi gid makakuha sang mga sala sang mga tawo. ¹² Pero si Cristo kaisa gid lang naghalad para sa aton mga sala kag indi na gid kinahanglan nga liwaton pa. Pagkatapos, nagpungko siya sa tuo sang Dios. ¹³ Kag karon didto na siya nagahulat hasta sa tion nga paampuon sang Dios sa iya ang iya mga kaaway. ¹⁴ Gani paagi sa isa ka halad, kita nga mga ginlimpyuhan na sa sala ginhimo niya nga wala sing kakulangan sa wala sing katapusan.

¹⁵ Ang Espiritu Santo mismo nagapamatuod sa aton *parte sa sini nga mga butang*, kay nagsiling siya,

¹⁶ “Nagsiling ang Ginoo, ‘Amo ini ang kasugtanan nga akon himuon sa ila sa palaabuton nga mga inadlaw:

Ibutang ko ang akon mga sugo sa ila tagipusuon, kag isulat ko ini sa ila hunahuna.’ ”

¹⁷ Kag nagsiling pa gid siya, “Indi ko na gid pagdumdumon ang ila mga sala kag ang ila malain nga mga ginhimo.” ¹⁸ Gani tungod kay ang aton mga sala napatawad na, indi na kinahanglan nga magsagi pa kita halad para sa aton mga sala.

Magpalapit Kita sa Dios

^{19,20} Gani mga utod, tungod sa dugo ni Jesus nga iya gin-ula para sa aton, hilway na kita nga magsulod sa Labing Balaan nga Lugar nga yara sa pihak sang kurtina. Kay paagi sa paghalad sang iya lawas, gin-abrihan niya para sa aton ang bag-o nga alagyan *agod makasulod kita sa Labing Balaan nga Lugar*, kag ini nga alagyan nagadala sa aton sa kabuhi nga wala sing katapusan. ²¹ Makagagahom ang aton pari nga nagadumala sa balay sang Dios. ²² Gani magpalapit kita *sa Dios* nga may sinsero nga tagipusuon kag pagtuo nga wala gid nagapangduhaduha. Kay nahibaluan ta nga ginlimpyuhan na ang aton tagipusuon sa malain nga hunahuna paagi sa dugo *ni Jesus*, kag ang aton lawas nahugasan na sang limpyo nga tubig.

²³ Magpakalig-on kita sa aton paglaom kag indi kita magpangduha-duha, tungod kay ang Dios nga nagpromisa masaligan gid sa pagtuman *sang iya mga ginpromisa sa aton*. ²⁴ Kag tinguhaan ta gid nga mapukaw ang balatyagon sang kada isa nga maghigugma *sa iya isigkatawo* kag maghimo sang maayo.

²⁵ Indi ta gid pagpabay-an ang aton kinabatasan nga pagtilipon, pareho sang pagpabaya nga ginahimo sang iban, kundi palig-unon ta ang isa kag isa, labi na gid karon nga makita ta na nga malapit na lang ang pagbalik sang Ginoo.

²⁶ Kay kon nakakilala na kita sang kamatuoran kag padayon pa gid kita sa pagpakasala, wala na sing halad nga sarang ihalad agod mapatawad ang aton mga sala. ²⁷ Ang tawo nga nagapakasala nagapaabot na lang sang makahaladlok nga paghukom kag masingkal nga kalayo nga ginpreparar sang Dios para sa mga nagakontra sa iya. ²⁸ Indi bala sang una ang tawo nga makalapas sang Kasuguan ni Moises ginapatay nga wala sing kaluoy kon may duha ka tawo nga makapamatuod nga siya nakasala matuod. ²⁹ Gani kon amo sina, sigurado gid nga mas grabe pa gid ang silot sa tawo nga nagayaguta sa Anak sang Dios kag nagabali-wala sa dugo nga nagpalig-on sa kasugtanan sang Dios, nga amo mismo ang naglimpyo sa iya mga sala. Mas grabe matuod ang himuon sa tawo nga pareho sina kay ginainsulto niya ang maluluy-on nga Espiritu *Santo*. ³⁰ Kay kilala ta ang Dios nga nagsiling nga, “Ako ang magabalos. Ako ang bahala nga

magsilot.” Kag may nakasulat pa gid nga nagasiling, “Ang Ginoo magahukom sa iya mga tawo!”³¹ Kag makahaladlok gid kon ang Dios nga buhi amo ang magsilot.

³² Dumduma ninyo ang nagligad nga mga inadlaw sang kamo bag-o pa lang nasanagan. Madamo nga mga kabudlayan kag pagtilaw ang inyo naagihan, pero gin-agwanta gid lang ninyo kag wala gid man kamo nadaog. ³³ Kon kaisa ginapakahuy-an kamo kag ginasakit sa atubangan mismo sang mga tawo. Kag kon kaisa bisan indi kamo ang ginahimuan sini kundi ang inyo mga kaupod, nag-antos gihapon kamo tungod kay naluoy kamo sa ila. ³⁴ Naluoy man kamo sa inyo kapareho nga mga tumuluo nga ginpriso. Kag bisan gin-agaw sa inyo ang inyo mga pagkabutang gin-antos ninyo ini nga may kalipay tungod kay nahibalan ninyo nga may yara pa kamo gihapon nga mas maayo pa nga butang kag indi gid madula hasta kon san-o. ³⁵ Gani indi ninyo pagdulaa ang inyo pagsalig *sa Dios*, kay may dako gid ini nga balos para sa inyo. ³⁶ Kinahanglan nga magmainantuson kamo agod matuman ninyo ang kabubut-on sang Dios kag mabaton ninyo ang iya ginpromisa sa inyo. ³⁷ Tungod kay *nagsiling ang Dios sa Kasulatan nga,*

“Ang inyo ginapaabot dali na lang gid mag-abot,
indi na siya magpadugay.

³⁸ Kag ang tawo nga akon ginpakamatarong tungod sa iya pagtuo magakabuhi *sa wala sing katapusan.*

Pero kon magtalikod siya sa akon indi ako malipay sa iya.”

³⁹ Pero kita indi pareho sa mga tawo nga nagatalikod sa Dios kag nagakawala dayon, kundi hugot ang aton pagtuo sa iya, gani maluwas kita.

Chapter 11

Ang Pagtuo sa Dios

¹ May pagtuo kita kon hugot ang aton pagsalig nga mabaton ta ang mga butang nga aton ginalauman, kag bisan wala pa naton makita *ang mga ginpromisa sang Dios*, nasiguro ta nga mabaton gid naton ini.

² Tungod sa pagtuo sang aton mga katigulangan gindayaw sila sang Dios.

³ Tungod sa pagtuo, nahibalan ta nga ang kalibutan ginhimo paagi sa paghambal sang Dios. Gani ang mga butang nga aton makita ginhimo halin sa indi makita.

⁴ Tungod sa pagtuo *sa Dios*, naghalad si Abel sang halad nga mas maayo sang sa kay Cain. Kag tungod sa iya pagtuo ginkabig siya sang Dios nga matarong sa iya panulok, kay ginbaton sang Dios ang iya halad. Gani bisan patay na si Abel may ginatudlo siya gihapon sa aton paagi sa iya pagtuo *sa Dios*.

⁵ Tungod sa pagtuo *sa Dios*, wala mapatay si Enoc kundi gindala siya sang Dios didto sa pihak nga kabuhi. “Wala na siya makita diri sa duta tungod kay ginsaylo siya sang Dios.” Kag nagsiling man ang Kasulatan nga ginsaylo siya didto sang Dios tungod kay nalipay ang Dios sa iya kabuhi. ⁶ Ang tawo nga wala sing pagtuo sa Dios indi gid makahatag sing kalipay sa Dios. Tungod kay ang bisan sin-o nga nagapalapit sa Dios kinahanglan magtuo nga may Dios kag magtuo nga siya ang nagahatag sing balos sa mga tawo nga nagapangita sa iya.

⁷ Tungod sa pagtuo *sa Dios*, ginpati ni Noe ang paandam sang Dios parte sa mga magakalatabo bisan wala pa niya ini makita. Gani naghimo siya sang arka agod maluwas siya kag ang iya pamilya. Kag paagi sa iya pagtuo ginhukman ang mga tawo sa kalibutan, pero siya iya ginkabig sang Dios nga matarong.

⁸ Tungod sa pagtuo *sa Dios*, gintuman ni Abraham ang ginsiling sang Dios nga magkadto siya sa lugar nga ginpromisa sa iya. Ginbayaan niya ang iya lugar bisan wala siya nakahibalo kon diin gid ang lugar nga ginpromisa sa iya. ⁹ Kag bisan sang didto na siya sa ginpromisa nga lugar kag nagaestar lang sa mga tolda

nga daw sa estranghero, nagtuo gihapon siya sa Dios nga mangin ila ang ato nga lugar. Bisan gani ang iya anak nga si Isaac kag ang iya apo nga si Jacob, nga iya mga kaupod sa promisa sang Dios, nag-estar man lang didto sa mga tolda.¹⁰ Kay ang *matuod*, ang siyudad nga ginapaabot ni Abraham wala sing iban kundi ang siyudad nga malig-on gid, nga ginplano kag ginpatindog sang Dios mismo.

¹¹ Tungod man sa pagtuo *sa Dios*, nakapabata si Abraham bisan sobra na siya katigulang kag bisan baw-as pa ang iya asawa nga si Sara, kay nagpati siya sa ginpromisa sang Dios sa iya nga makabata si Sara.

¹² Gani halin kay Abraham, nga wala na gid sing paglaom nga makapabata, naghaling ang mga kaliwat nga pareho kadamo sang mga bituon sa langit kag pareho man sang balas sa baybay nga indi maisip.

¹³ Ini tanan nga mga tawo nagkalamatay nga nagatuo. Wala nila nabaton ang ginpromisa sang Dios sang buhi pa sila, pero nasiguro nila nga magaabot ang adlaw nga mabaton gid nila ang ila ginapaabot. Gin-ako nila nga sila mga estranghero lang kag indi taga-diri sa sining kalibutan.¹⁴ Ang mga tawo nga nagahambal pareho sina nagapakilala lang nga ginapangita nila ang lugar nga puwede nila masiling nga ila gid.¹⁵ Wala na nila pagdumduma ang lugar nga ila ginhalinan, tungod kay kon gindumdom pa nila, may kahigayunan sila sa pagbalik didto.¹⁶ Pero ang ila ginhimo, ginpalabi gid nila ang mas maayo nga lugar, kag ini wala sing iban kundi ang siyudad nga didto mismo sa langit. Gani wala mahuya ang Dios nga tawgon nila siya nga ila Dios, kay ginpreparahan niya sila sang isa ka siyudad.

^{17,18} Tungod sa pagtuo *sa Dios*, ihalad kuntani ni Abraham si Isaac sang gintilawan siya sang Dios nga ihalad ang iya bugtong^a nga anak. Kag bisan si Isaac amo ang ginpromisa sang Dios nga halinan sang iya mga kaliwat, handa si Abraham nga ihalad siya.¹⁹ Kay nagapati siya nga kon mapatay gid man si Isaac banhawon man siya sang Dios. Gani daw sa nabanhaw si Isaac halin sa kamatayon kag nakabalik kay Abraham.

²⁰ Tungod sa pagtuo *sa Dios*, ginbendisyunan ni Isaac ang iya mga anak nga si Jacob kag si Esau nga mangin maayo ang ila palaabuton.

²¹ Tungod sa pagtuo *sa Dios*, sang mapatay na si Jacob, ginbendisyunan niya ang iya mga apo nga mga anak ni Jose. Kag nagsimba siya sa Dios nga nagapanukod sa iya baston.

²² Tungod sa pagtuo *sa Dios*, nagsiling si Jose sang madali na lang siya mapatay, nga ang mga Israelinhon magahalin sa Egipto, kag nagbilin siya nga dalhon nila ang iya mga tul-an kon maglakat na sila.

²³ Tungod sa pagtuo *sa Dios*, ang mga ginikanan ni Moises wala mahadlok nga maglapas sa sugo sang hari, tungod kay sang pagkakita nila nga guwapo ang ila anak gintago nila ini sa sulod sang tatlo ka bulan.

²⁴ Kag tungod sa pagtuo *sa Dios*, wala nagsugot si Moises sang may edad na siya nga tawgon pa siya nga anak sang prinsesa nga anak sang hari sang Egipto.²⁵ Ginpalabi pa niya ang pag-antos upod sa mga katawhan sang Dios sang sa magpangalipay sa sala sa malip-ot lang nga tion.²⁶ Ginkabig niya nga mas madamo nga pagpakamaayo ang iya mabaton kon mag-antos siya sang mga kahuy-anan para kay Cristo kaysa maangkon niya ang tanan nga manggad sa Egipto. Kay nagapaabot siya nga may balos siya nga mabaton.

²⁷ Kag tungod sa pagtuo *sa Dios*, naghaling si Moises sa Egipto nga wala nahadlok nga maakig ang hari sa iya. Bisan mabudlay ang iya naagihan gin-antos niya ini kag wala gid siya nagbalik tungod kay daw nakita niya ang indi makita nga Dios.²⁸ Tungod sa iya pagtuo, gin-umpisahan niya ang pagselebrar sang ginatawag nga “Piesta sang Paglabay sang Anghel.” Ginsilingan niya ang tanan nga Israelinhon nga wisikan nila sang dugo sang karnero ang ila mga puwertahan, agod nga kon maglabay ang anghel sang Dios nga magapamatay sang mga kamagulangan, magalabay lang ini kag indi niya pag-ilakip ang ila mga kamagulangan.

---

^a 17,18 bugtong: *ukon*, pinasahi

²⁹ Tungod sa pagtuo *sa Dios*, nakatabok ang mga Israelinhon sa Mapula nga Dagat nga daw nagalakat lang sila sa mamala nga duta. Pero pagtabok sang mga taga-Egipto nga nagalagas sa ila, sila iya nagkalalumos.

³⁰ Tungod sa pagtuo *sa Dios*, narumpag ang pader sang Jerico sa tapos nga makamartsa ang mga Israelinhon sa palibot sini sa sulod sang isa ka semana.

³¹ Tungod sa pagtuo *sa Dios*, si Rahab nga nagbaligya sang iya dungog wala mapatay kaupod sang mga taga-Jerico nga wala nagtuman sa Dios, kay ginbaton niya sa iya balay ang mga espiya nga ginsugo ni Josue.

³² Hasta na lang diri ang akon isugid *sa inyo parte sa mga tawo nga nagtuo sa Dios*, tungod kay kulangon kita sa tiyempo kon isugid ko pa sa inyo ang parte sa ila ni Gideon, Barac, Samson, Jepte, David, Samuel kag sa mga propeta sang una. ³³ Tungod sa ila pagtuo *sa Dios* ginpamierde nila ang mga ginharian, nagdumala sila sing matarong, kag nabaton nila ang mga ginpromisa sang Dios sa ila. Tungod sa ila pagtuo wala sila pagtukba sang mga leon, ³⁴ wala sila napaso sa nagadabadaba nga kalayo, kag nalikawan nila ang kamatayon sa espada. Ang iban sa ila puwerte kaluya pero ginhatagan sing kabaskog. Nangin maisog sila sa inaway kag napierde nila ang mga soldado sang iban nga banwa. ³⁵ May mga babayi man nga *tungod sa ila pagtuo sa Dios*, ang ila mga anak nga napatay nabuhi liwat. Ang iban *nga nagtuo sa Dios* ginsakit hasta mapatay, tungod kay indi gid sila magbaton sang kondisyon nga kon magtalikod sila sa ila pagtuo mahilway sila. Kay nahibaluan nila nga magaabot ang adlaw nga banhawon sila sang Dios kag mabaton nila ang mas maayo pa nga kabuhi. ³⁶ Ang iban sa ila ginyaguta kag ginhanot, kag may iban man nga ginpanggapos kag ginpangpriso. ³⁷ Ang iban ginbato hasta mapatay, ang iban ginlagari hasta mautod, kag ang iban pa gid ginpamatay sa espada. Ang iban sa ila nagbayo na lang sang panit sang karnero kag kanding. Puwerte sila ka imol, kag ginhingabot kag ginpintasan sang mga tawo. ³⁸ Napilitan sila nga magpanago sa kamingawan, sa kabukiran, sa mga kuweba, kag sa mga buho sang duta. Pero sa matuod lang, ang mga malain nga mga tawo diri sa kalibutan indi bagay nga mag-upod sa ila.

³⁹ Sila nga tanan ginadayaw tungod sa ila pagtuo. Pero wala nila nabaton sa ila nga tiyempo ang ginpromisa sang Dios sa ila. ⁴⁰ Kay may mas maayo pa nga plano ang Dios para sa aton, tungod kay gusto niya nga kita makaupod nila kon tumanon na niya ang iya ginpromisa sa ila.

Chapter 12

Ang Dios nga Aton Amay

¹ Karon, kon parte sa aton, *ang aton halimbawa pareho sa nagadalagan sa palumba nga ginalibutan* sang madamo nga mga tawo nga amo ang mga nagpamatuod sang ila pagtuo sa Dios. Gani bayaan ta ang mga sala nga nagahawid sa aton, ang tanan nga mga butang nga nagabalabag sa aton pagdalagan.

Padayunon ta gid ang aton pagdalagan hasta sa katapusan. ² Isintro ta ang aton panulok kay Jesus nga amo ang ginasandigan sang aton pagtuo halin sa ginsuguran hasta sa katapusan. Gin-antos niya ang paglansang sa krus kag ginbali-wala niya ang ini nga kahuy-anan, tungod kay ginhunahuna niya ang kalipay nga nagahulat para sa iya. Kag sa karon didto na siya nagapungko sa tuo sang trono sang Dios.

³ Agod indi magluya kag indi madula ang inyo pagtuo, hunahunaon ninyo permi kon daw ano ang mga pag-antos ni Jesus sa mga makasasala nga mga tawo nga nagkontra sa iya. ⁴ Ang matuod, wala pa man sing may ginpatay sa inyo tungod sa inyo pagkontra sa sala. ⁵ Siguro nalipatan na ninyo ang laygay sang Dios sa inyo bilang iya nga anak. *Indi bala nagasiling sa Kasulatan,*

“Anak ko, magpamati ikaw kon ginadisiplina ka sang Ginoo. Kag kon ginasaway ikaw indi ka magpakaluya.

⁶ Kay ginadisiplina sang Ginoo ang iya ginapalangga, kag ginahanot niya ang tanan nga ginakabig niya nga iya mga anak.”

⁷ Gani antusa ninyo *ang mga kabudlayan nga nagaabot sa inyo*, kay isa ina ka pagdisiplina sang Dios sa inyo tungod kay ginakabig niya kamo nga iya mga anak. Indi bala nga wala sing bata nga wala ginadisiplina sang iya amay? ⁸ Kon wala kamo ginadisiplina sang Dios pareho sang naagihan sang tanan niya nga mga anak, ti indi kamo niya matuod nga mga anak. ⁹ Indi bala nga gindisiplina kita sang aton tawhanon nga mga amay, kag sa pihak sina ginatahod naton sila? Ti kundi labi pa gid nga magpasakop kita sa *pagdisiplina sang* aton espirituhanon nga Amay agod mangin maayo ang aton kabuhi. ¹⁰ Ang aton mga amay diri sa duta nagdisiplina sa aton sa malip-ot lang nga tion, kag suno man lang sa ila hunahuna kon ano ang maayo para sa aton. Pero ang Dios iya nagadisiplina sa aton para gid sa aton kaayuhan, agod mangin matarong kita pareho sa iya. ¹¹ Samtang ginadisiplina kita, daw wala kita malipay kundi nagakasubo. Pero sa ulihi ini nga pagdisiplina nagaresulta sang kalinong sa aton kabuhi tungod kay paagi sini nagatadlong ang aton pamatasan.

Mga Bilin kag mga Paandam

¹² Gani magpakabakod kamo. ¹³ Magpadayon kamo sa tadlong nga dalan agod indi maano ang pagtuo sang inyo mga kaupod nga maluya kundi magabaskog pa gani.

¹⁴ Tinguhai ninyo nga mangin maayo ang inyo relasyon sa tanan nga mga tawo, kag tinguhai man ninyo nga mangin matarong ang inyo kabuhi. Kay kon indi matarong ang inyo kabuhi indi kamo makakita sa Dios. ¹⁵ Mag-andam kamo kay basi kon may yara sa inyo nga magtalikod sa bugay sang Dios, kag basi kon may yara sa inyo nga magpanggamo, kag madamo ang madalahig. ¹⁶ Mag-andam man kamo nga wala sing bisan isa sa inyo nga magpakighilawas ukon magsunod kay Esau nga ginbali-wala lang niya ang mga butang nga espirituhanon. Kay ang iya kinamatarong bilang kamagulangan ginbaylo niya sa isa lamang ka kalan-an. ¹⁷ Nahibaluan man ninyo nga sang ulihi gusto niya nga maangkon ang bendisyon para sa pagkamagulang pero wala siya paghatagi. Kay indi na niya mabag-o ang iya ginhimo bisan ginhibian pa niya.

¹⁸ Ang inyo pagpalapit sa Dios indi pareho sang pagpalapit sang mga Israelinhon. Nagpalapit sila sa bukid nga makita nila, sa *Bukid sang Sinai nga* may nagadabdab nga kalayo, may makahaladlok nga kadulom, kag may mabaskog nga hangin nga nagahuyop. ¹⁹ May nabatian sila nga tunog sang trumpeta kag may nagahambal pa. Kag pagkabati nila sang sadto nga tingog nagpakitluoy sila nga kon mahimo indi na siya maghambal sa ila. ²⁰ Kay hinadlukan gid sila sa iya ginsiling nga, “Ang bisan sin-o, bisan sapat, nga makatandog sa bukid kinahanglan nga batuhon hasta mapatay.” ²¹ Makahaladlok gid ang ila nakita didto kag bisan gani si Moises nagsiling nga nagkurog siya sa kahadlok.

²² *Ang sa aton indi pareho sadto. Kay* ang aton ginpalapitan amo ang matuod nga Bukid sang Sion, ang siyudad sang Dios nga buhi, ang langitnon nga Jerusalem nga may linibo ka mga anghel. ²³ Nagpalapit kita sa malipayon nga pagtilipon sang mga ginakabig nga kamagulangan nga mga anak sang Dios, nga ang ila mga ngalan nakasulat na didto sa langit. Nagpalapit kita sa Dios nga amo ang magahukom sa tanan. Didto man sa aton ginpalapitan may mga espiritu sang mga tawo nga ginpakamatarong *sang Dios* kag wala na gid sing sala. ²⁴ Nagpalapit kita kay Jesus nga amo ang manugpatunga sang bag-o nga kasugtanan. Ang iya dugo nga gin-ula nagapamatuod nga ginpatawad na kita sa aton mga sala, kag mas maayo pa ini sang sa dugo ni Abel *nga nagapangayo sang balos*.

²⁵ Gani mag-andam kamo kag indi magpabungol sa ginahambal sang Dios sa inyo. Ang mga tawo sang una nga wala nagpati sa naghambal sa ila diri sa duta wala makalikaw sa silot. Gani paano kita makalikaw sa silot kon indi kita magpati sa nagahambal nga halin sa langit? ²⁶ Sang una nag-uyog ang duta tungod sa tingog sang Dios. Pero karon nagpromisa siya nga sa palaabuton nga mga inadlaw uyugon niya ini sing

kaisa pa gid, kag pati na ang langit. ²⁷ Ang “kaisa pa” nagakahulugan nga dulaon na niya ang tanan nga ginhimo nga puwede mauyog, kag ang indi mauyog amo ang mabilin.

²⁸ Gani magpasalamat kita sa Dios tungod kay katapo na kita sang iya ginharian nga indi mauyog. Magsimba kita sa iya sa paagi nga iya naluyagan, nga may pagtahod kag kahadlok. ²⁹ Kay kon magsilot ang aton Dios daw sa kalayo nga nagapang-upos.

Chapter 13

Ang Pag-alagad nga Makahatag Kalipay sa Dios

¹ Magpadayon kamo sa paghigugma bilang mga mag-ulutod kay *Cristo*. ² Indi kamo malipat sa pagbaton sang mga dumuluong sa inyo balay. May mga tawo sang una nga naghimo sina, kag wala sila nakahibalo nga ato gali ang ila mga bisita mga anghel. ³ Dumduma ninyo ang *inyo kapareho nga mga tumuluo nga* sa prisohan, kag batyagon ninyo ang ila kahimtangan. Dumduma man ninyo ang mga *tumuluo nga* ginapintasan, kay kamo isa ka lawas lang.

⁴ Ang kada isa dapat magpanumdom nga ang pag-asawahay indi langolango. Gani indi gid kamo magpanginbabayi ukon magpanginlalaki tungod kay silutan sang Dios ang mga tawo nga nagapakighilawas.

⁵ Likawi ninyo ang paghigugma sa kuwarta. Magkontento kamo sa mga butang nga yara sa inyo, tungod kay nagsiling ang Dios, “Indi ko gid kamo pagbayaan, kag indi ko gid kamo pagpabay-an.” ⁶ Gani magpakaisog kita nga nagasiling,

“Ang Ginoo amo ang nagabulig sa akon,
gani indi ako mahadlok. Ano ang mahimo sang tawo sa akon?”

⁷ Dumduma ninyo ang inyo mga manugdumala nga nagtudlo sa inyo sang pulong sang Dios. Hunahunaa ninyo kon paano sila nagkabuhi kag napatay nga nagatuo sa Dios. Sunda ninyo ang ila pagtuo. ⁸ Si Jesu-Cristo wala gid nagaliwat. Amo siya sang una, karon, kag sa wala sing katapusan. ⁹ Indi kamo magpadala-dala sa nagkalain-lain nga mga pagpanudlo nga lain sang sa kamatuoran nga inyo nabaton. Mas maayo nga palig-unon ta ang aton pagtuo paagi sa bulig sang Dios, kag indi sa pagsunod sang mga pagsulundan parte sa mga pagkaon. Wala gid sing may makuha ang mga tawo nga nagasunod sa sina nga mga pagsulundan. ¹⁰ Kita nga mga tumuluo may altar nga ginahalaran, kag ang mga Judio iya nga nagahalad sa ila simbahan indi puwede nga magkaon sa aton altar. ¹¹ Kay ang dugo sang mga sapat nga ginagamit agod ihalad para sa mga sala sang mga tawo ginadala sang pangulo nga pari didto sa Labing Balaan nga Lugar, pero ang lawas sang ato nga mga sapat ginadala sa guwa sang banwa kag didto ginasunog. ¹² Kag pareho man sini ang natabo kay Jesus tungod kay didto man siya ginpatay sa guwa sang banwa, agod paagi sa iya dugo matinluan niya ang mga tawo sa ila mga sala. ¹³ Gani magkadto kita kay Jesus sa guwa sang banwa kag magpakigbahin sang iya mga gin-antos nga kahuy-anan. ¹⁴ Tungod kay wala sing permanenti nga banwa diri sa *kalibutan* nga para sa aton nga mga tumuluo, kundi nagahulat kita sang permanenti nga banwa nga sa palaabuton. ¹⁵ Gani maghalad kita permi sang mga pagdayaw sa Dios paagi kay Jesus. Ini amo ang mga halad nga nagahalin sa aton bibig kag nagakilala kon sin-o siya. ¹⁶ Indi kamo malipat nga maghimo sang maayo kag magbinuligay, kay amo ini ang mga halad nga nagahatag sing kalipay sa Dios.

¹⁷ Tumana ninyo ang mga *tumuluo nga* nagadumala sa inyo kag magpasakop kamo sa ila, tungod kay ini sila amo ang nagaasikaso sang inyo espirituhanon nga kahimtangan. Kag nahibaluan man nila nga magaabot ang adlaw nga magapanabat sila sa Dios parte sa ila pag-atipan sa inyo. Kon tumanon ninyo sila, magaalagad sila nga may kalipay, pero kon indi, magakasubo sila kag indi ini makabulig sa inyo.

¹⁸ Pangamuyui ninyo kami permi, kay sigurado kami nga limpyo ang amon konsensya tungod kay nagapaninguha kami permi nga maghimo sang maayo. ¹⁹ Labi na gid nga ipangamuyo ninyo nga pabalikon ako sang Dios dira sa inyo sa labing madali.

Pangamuyo

²⁰ Kag ako nagapangamuyo man sa Dios para sa inyo, sa Dios nga nagahatag sing kalinong. Siya ang nagbanhaw sa aton Ginoong Jesus, nga amo ang Makagagahom nga Manugbantay sa aton nga bilang iya mga karnero. Kay tungod sa iya dugo ginpalig-on niya ang wala sing katapusan nga kasugtanan. ²¹ Kabay pa nga ihatag niya sa inyo ang tanan ninyo nga mga kinahanglanon agod mahimo ninyo ang iya kabubut-on. Kag kabay pa nga paagi kay Jesu-Cristo himuon niya sa aton ang iya gusto. Dayawon naton siya sa wala sing katapusan. Amen

Katapusan nga mga Bilin

²² Mga utod, nagapangabay ako nga pamatian ninyo ang akon mga ginalaygay, kay manubo man lang ining akon sulat sa inyo. ²³ Gusto ko nga mahibaluan ninyo nga ang aton utod nga si Timoteo ginpaguwa na sa prisohan. Kon mag-abot siya dayon, dalhon ko siya kon magkadto ako dira.

²⁴ Kamusta na lang sa inyo mga manugdumala dira kag sa tanan nga mga katawhan sang Dios. Nagapangamusta man sa inyo ang aton mga utod nga taga-Italia.

²⁵ Kabay pa nga pakamaayuhon kamo tanan sang Dios.